

Waterspecialist Erwin van der Wielen onderzoekt waterinstallaties

'Te weinig aandacht voor wateropname'

Volgend jaar zal drinkwater in stallen vier keer per jaar verplicht worden bemonsterd als het aan de retail ligt. „Die verscherping heeft grote gevolgen voor varkenshouders”, zegt Erwin van der Wielen. „Het belang van de kwaliteit en kwantiteit van drinkwater wordt vaak onderschat.”

Tips voor gezond drinkwater

Erwin van der Wielen heeft op het varkensbedrijf van Gerwin Winters in het Gelderse Vethuizen een aantal verbeterpunten aangedragen voor gezond drinkwater in de stal. De onafhankelijke waterspecialist uit het Brabantse Heesch geeft tips hoe je dit als varkenshouder kunt bereiken.

Bekijk de fotoreportage op www.pigbusiness.nl

„Er worden soms zomaar allerlei middelen aan het drinkwater toegevoegd waarvan niet duidelijk is wat het uiteindelijke effect op de drinkwaterkwaliteit, de wateropname of het dier is. Van der Wielen ziet meer in het optimaliseren van de uitvoering van de installatie. Zeker als blijkt dat het water wat het bedrijf binnenkomt in orde is. Hij houdt zich al vier jaar met waterinstallaties op bedrijven bezig. De onafhankelijke waterspecialist uit het Brabantse Heesch bezoekt op 23 mei de varkenshouderij van Gerwin Winters in het Gelderse Vethuizen. Winters heeft geen grote problemen, maar vindt 'dat het altijd beter kan'. Met water is hij naar eigen zeggen 'al vijf jaar bezig', en via de dierenarts kwam hij terecht bij Kewi Services.

Bespreken rapportage

Op 4 juli licht Van der Wielen zijn risicoanalyse, de bevindingen over de installatie en de uitslagen op dierniveau aan de varkenshouder en zijn medewerker toe. Het bronwater voldoet aan de normen, is de eerste conclusie van het rapport.

„Bacteriële en chemische verontreiniging zie je niet, daarvoor is analyse nodig”, zegt de waterdeskundige. Kewi Services heeft een eigen laboratorium voor microbiologisch onderzoek. „Er zijn honderden producten die je kunt toevoegen aan het water, maar wanneer zet je wat in?”

Van der Wielen vervolgt: „De kwaliteit vanaf de bron hebben de meeste bedrijven inzichtelijk, maar slechts 5 procent weet hoe het zit met de waterkwaliteit op dierniveau. Of, wat krijgt het varken binnen? Hoe is de kwaliteit van het water bij opname, en hoeveel drinkt een varken eigenlijk echt?” Van der Wielen vraagt veehouders vaak of zij onder elke nippel een beker zouden durven vullen en deze zelf leeg drinken.

Te weinig drinkplekken

Op enkele afdelingen zijn volgens Van der Wielen te weinig drinkplekken: „Acht dieren

per nippel is ideaal.” De specialist zou van drinkbakjes - op termijn - afscheid nemen. Hij haalt het voorbeeld aan van het drinkbakje dat altijd weer wordt bevuild. „Het moet er van mij niet af, maar het bakje met uitwerpselen staat groei, een goede voederconversie en gezondheid in de weg.”

Erwin van der Wielen heeft op diverse plekken watermonsters genomen. Hij merkte toen al op dat de nippels bij de zogende biggen te veel water geven: „De druk geeft de biggen een douche om niet te zeggen een compleet stortbad. Dat bevordert de wateropname niet.”

Van der Wielen adviseert om de watergift te reguleren, dat kan volgens hem eenvoudig door automatische doorstromers in de bestaande nippels te zetten. „De basis ligt aan de uitvoering van de installatie, en die bestaande installatie maken we inzichtelijk. Hoe bied je het water aan? Wat is de temperatuur (loopt een leiding boven een radiator?) en wat is de kwaliteit van het water? Samenhangend met de kwaliteit kun je ook iets zeggen over de smaak.”

Metten wateropname

Marc van Uum is voerleverancier van Gunnewick Mengvoerders en aanwezig bij het gesprek. „Ik denk dat ze in de kraamstal niet genoeg drinken. Na toevoeging van een reinigingsmiddel werden de kleine probleemjes hier groot. Blauwe zeugen, zwarte ingedroogde spenen, apathisch achterover zitten, maar ook agressie kwamen ineens voor.” De waterdeskundige wijst op de uitvoering van het drinkwatersysteem en de noodzaak van het gaan meten van de wateropname. Dat kan volgens hem simpel via een analoge watermeter of met een systeem waarbij je via draadloze watermeters op pc of smartphone continu de wateropname kunt inzien.

Volgens de waterspecialist toont de analyse aan dat de hoofdleiding prima is. De varkenshouder concludeert: „Ik kan kiezen:

niets doen of dagelijks bakjes en nippels schoonmaken, of aanzuren, wat óók niet zonder meer en altijd positief is, of bakjes verwijderen. Elke dag doorstroming en/of maar één leiding gebruiken zonder zakleiding waarin water stilstaat.”

De varkenshouder en zijn vaste medewerker van AB-Oost hebben duidelijk inzicht gekregen in de verbeterpunten. „Bij de gespede biggen ligt prioriteit.” Winters vraagt aan de waterspecialist: „Hoe krijg ik de juiste hoeveelheid van het kwalitatief goede bronwater op nagenoeg hetzelfde niveau bij de varkens?”

Plan van aanpak

Van der Wielen adviseert: „Eerst spoelen, zonder toegevoegde middelen, dat is de beste en goedkoopste manier om te reinigen. En dan moeten we een planning maken voor de korte, middellange en lange termijn. Wat is haalbaar? Op korte termijn is dus spoelen de beste, maar wel meest arbeidsintensieve manier om tot een betere drinkwaterkwaliteit te komen. Ook het reguleren van de watergift is eenvoudig door te voeren. Aanpassingen in de uitvoering, bijvoorbeeld het weghalen van doodlopende stukken leiding en 'doorlussen' van zakleidingen, het aanpassen van hoogtes en gebruikte materialen is iets voor de langere termijn.”

De medewerker van AB-Oost stelt voor één of twee afdelingen te laten offren door Kewi Services. Gerwin Winters: „Dat is ook mijn idee. We laten één of twee afdelingen aanpassen en als dat goede resultaten oplevert, kijken we of we, eventueel zelf, de rest aanpakken.” Marc van Uum stuurt nog dezelfde dag een tekening van de stal naar Van der Wielen. Ook hij staat achter de plannen. „En de dieren zullen uiteindelijk het antwoord geven.” ■

Reageren?
redactie@pigbusiness.nl